

Zápis z 10. jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací
ze dne 28. 3. 2018

Místo konání: MZe

Přítomní členové: podle přiložené prezenční listiny.

(Tajemník výboru: Ing. Radek Hospodka – MZe; přítomní hosté: Ing. Želmíra Macková, MBA – MZe, Ing. Tomáš Trojek - MF)

I. Úvod

Předseda Ing. Aleš Kendík omluvil nepřítomné členy Výboru VaK. Přivítal přítomné a zkonstatoval, že Výbor VaK je usnášeníschopný. (Přítomných 10 členů s hlasovacím právem z celkového počtu 13, více než 2/3). Dále informoval o změnách v zastupujících organizacích za Ministerstvo financí a Českomoravskou konfederaci odborových svazů.

Předmětem jednání byly tyto body podle programu:

II. Zpráva o výkonu kontrolní činnosti MZe nad vlastníky a provozovateli VaK v ČR za r. 2017

Materiál předložilo MZe (členům Výboru VaK byl zaslán v předstihu). Materiál byl představen zástupcem MZe. Zpráva mimo jiné obsahuje bližší popis zjišťovaných nedostatků, jak bylo diskutováno v rámci zprávy za rok 2016. Z hlediska obsahu přibližuje a shrnuje činnosti vykonávané v rámci plnění dohledu nad sektorem VaK. Kontroly byly zaměřeny na vlastníky i provozovatele infrastrukturního majetku, se zastoupením různých typů provozních modelů. U vlastníků bylo v rámci kontrol zjištěno porušování obsahových náležitostí „Porovnání všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti v témže roce“; obsahu plánů financování obnovy a nedostatky v kanalizačních řádech. U smíšeného modelu provozování byly identifikovány problémy v „Porovnání...“, v obsahu reklamačních řádů a nedostatky ve vzorových odběratelských smlouvách. U oddělených provozovatelů se jedná o obsahové náležitosti odběratelských smluv a nedostatky ve smlouvách se samotnými vlastníky (zejména u menších subjektů). Častý jevem jsou nesrovnalosti v souladu mezi povoleními k provozování s vazbou na vybrané údaje majetkové a provozní evidence. Zpráva také nově obsahuje informace o vyřizování stížností. V roce 2017 bylo řešeno 57 podnětů, přičemž ve 24 případech byly podněty shledány důvodnými. Nejvíce se podněty týkaly problematiky měření odpadních vod v případě využívání vody i ze studny, problematiky odběratelských smluv (smlouva neobsahuje všechny potřebné náležitosti podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb.), neoprávněného vyúčtování nákladů souvisejících s připojením na veřejný vodovod a prověření postupů při reklamaci správnosti měření vodoměrů. Z provedených kontrol vyplývá, že vodohospodářské subjekty mají vytvořené lepší podmínky pro provoz na rozdíl od subjektů působících v modelu samostatného provozování, i když to nelze úplně paušalizovat. V případě menších obcí kolem 500 zásobených obyvatel, je časté, že si při péči o vodohospodářskou infrastrukturu pomáhají prostředky z obecního rozpočtu. Významnou roli u těchto subjektů ovlivňuje správu VaK činnost odborných zástupců.

Diskuze:

Bylo diskutováno, jestli existuje přehled udělených pokut, a to i v návaznosti na známou problematiku pravomoci udělovat pokuty. Bylo konstatováno, že MZe může v rámci legislativy vyzvat příslušný Krajský úřad ke zjednaní nápravy. V roce 2017 došlo v rámci jednoho případu také k opakovanému udělení pokuty.

Byl vznesen dotaz na nedostatečné množství realizovaných kontrol v rámci roku ve vztahu k počtu existujících subjektů. Členové výboru byli informováni o tom, že MZe se snaží realizovat jednu kontrolu týdně. Jedná se o problém přímo související s atomizací trhu. Dále byl blíže vysvětlen způsob výběru subjektů na kontrolu a to tak, aby byla kontrola realizovaná u všech typů vlastníků i provozovatelů, a to v rámci celého území ČR. Významným zdrojem informací pro výběr subjektů vhodného pro kontrolu jsou i přijaté podněty na MZe a výsledky analytické činnosti. Efekt kontrol se znásobuje tím, že informace o výsledku kontrol a jejich zaměření se dále neformálně šíří mezi zástupce subjektů působících na trhu VaK. Výše postihu je závislá od individuálního posouzení daného případu příslušným Krajským úřadem a jeho výše se tudíž liší případ od případu. V případě, že se jedná o závažnější pochybení, subjekty je napraví zpravidla ihned po vyzvání k nápravě. MZe hlídá, aby byly odstraněny všechny nedostatky, na které byly subjekty v rámci kontroly upozorněny.

Závěr:

Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací vzal předloženou Zprávu o výkonu kontrolní činnosti MZe nad vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v ČR za r. 2017 na vědomí a zpráva bude uveřejněná na webu MZe.

III. Zpráva z benchmarkingu za r. 2016

Materiál předložilo MZe. (členům Výboru VaK byl zaslán v předstihu). Materiál byl prezentován zástupcem MZe. Obsahoval tři dokumenty: Benchmarking vlastnických subjektů za rok 2016, Benchmarking provozovatelských subjektů za rok 2016 a Zprávu z benchmarkingu za rok 2016. Oproti roku 2015 bylo analýze podrobena přibližně 93% trhu vyjádřeného podle objemu vody fakturované. Benchmarking zohlednil připomínky vznesené ke zprávám z roku 2015, zejména pro výpočet operačního koeficientu, posuzování množství generovaných prostředků na obnovu v rámci ceny pro vodné a stočné a došlo k úpravě postupu určování optimálního provozovatele ve skupině s cílem dosáhnout větší objektivity. Všechny změny jsou popsány na začátku zpráv. Následně byly objasněné a vysvětlené anomálie nalezené u vlastnických a provozovatelských subjektů. Zejména se jednalo o vysoký počet poruch na 1 km rozvodné sítě a stokové sítě, vysoké ztráty vody na 1 km přepočtené délky, nulové ztráty vody, nulový počet poruch a vykázané náklady na opravy, vysoký podíl zisku na úplných vlastních nákladech, nízké jednotkové náklady a nedostatečná tvorba prostředků na obnovu. Problematika vytváření dostatečné výše prostředků na obnovu se vyskytovala hlavně u menších vlastnických subjektů. Pro oblast pitné vody bylo v rámci ceny pro vodné vytvořeno 6,23 mld. Kč prostředků na obnovu a chybělo 456,46 mil. Kč (vzhledem k teoretické výši prostředků na obnovu vypočtených podle metodiky MZe). Nedostatečná tvorba prostředků na obnovu v pitné vodě byla identifikována v 1229 případech a týká se přibližně 1,33 mil. odběratelů. Pro oblast odpadní vody bylo v rámci ceny pro stočné vytvořeno 7,6 mld. Kč prostředků na obnovu. Chybějící zdroje do teoretické výše potřebných prostředků na obnovu jsou ve výši 758,85 mil. Kč. Anomálie byla identifikována v 1603 případech a týká se přibližně 1,68 mil. odběratelů.

Přítomným byla přiblížena ukázka vytvořené webové prezentace vybraných informací ze sektoru VaK, zejména struktury nákladových položek ceny pro vodné a stočné, kterou vytvořilo MZe.

Diskuze:

Byla diskutována výše chybějících prostředků na obnovu, která se jeví jako nízká. Také je důležité si uvědomit, že generované prostředky na obnovu nejsou v mnoha případech (např. nájemné, část zisku) účelově vázané, aby byly zpětně použity na financování obnovy vodohospodářského infrastrukturního majetku. Dále se vedla diskuse na téma validace dat a nutnosti zlepšení procesu validace dat, tak aby se dosáhla vyšší vypovídací schopnost provedených analýz (např. informace o rozdělení oprav na havarijní opravy a obnovující opravy).

Závěr:

Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací vzal na vědomí předložený materiál: Benchmarking vlastnických subjektů za rok 2016, Benchmarking provozovatelských subjektů za rok 2016 a Zprávu z benchmarkingu za rok 2016, materiál bude uveřejněn na webu MZe, jako otevřený s dvouměsíční lhůtou o připomínky. O připomínky byli požádáni i členové Výboru VaK.

IV. Rozprava k možnostem úprav regulace oboru VaK

V rámci rozpravy byly na základě průběhu jednání k předchozím bodům diskutovány tyto možnosti:

1. Možnost realizace osvěty spojené s problematikou neplnění zákonných povinností vlastníků vodohospodářské infrastruktury, například formou seminářů, které by byly primárně zacílené na menší vlastníky vodohospodářské infrastruktury. Organizace seminářů by měla být ve spolupráci se Svazem měst a obcí České republiky a Sdružením místních samospráv ČR. (Potřeba osvěty vyplynula ze závěru, že podle informací ze zprávy o kontrolách lze vyvodit, že množství a závažnost pochybení kontrolovaných subjektů přímo souvisí s velikostí kontrolovaných subjektů.)
2. Bylo navrženo, aby MZe vypracovalo přehledný stručný seznam povinností vlastníka, na základě kterého by si mohli zejména menší vlastníci sami zkontrolovat, jestli mají vypracováno vše, co zákon po nich vyžaduje a co může být předmětem kontroly. MZe vypracuje návrh pomocného dokumentu do konce května 2018 a předloží ho Výboru VaK na jeho dalším zasedání.
3. Zástupce MZe informoval přítomné, že na základě výsledků provedeného benchmarkingu budou cíleně kontaktovány jednotlivé subjekty, které nevytváří dostatečnou výši prostředků na obnovu a tím neplní zákonem stanovenou povinnost.

V. Různé

Zástupce Hospodářské komory přednesl návrh na otevření a dořešení problematiky obnovy a účtování o ní (řádek 4.4 prostředky na obnovu). Bylo by dobré, kdyby pokračovala jednání mezi MZe a MF. Je známo, že proběhlo několik jednání a prozatím se jeví, že by byla nutná změna legislativy, na kterou prozatím nedošlo. Zástupce MF informoval přítomné o tom, že podle názoru MF se nejedná o problematiku účetních standardů, ale spíše o problematiku výkaznictví. Zástupce MZe konstatoval, že problematika obnovy není dostatečně zpřehledněná a účetní mají problém o obnově účtovat. MZe se problematice interně věnuje a bude se jí věnovat dále i ve spolupráci s MF. Vzhledem ke složitosti problematiky předloží zástupce Hospodářské komory okruhy souvisejících témat, které bude nutno v problematice obnovy řešit a zašle také analýzu potenciálních změn regulace a to v termínu do konce května 2018.

Zástupce MF informoval přítomné o problematice dvousložkové ceny a snahách zvýšení hodnoty pevné složky. Současná výše 15% není pro mnohé subjekty dostačující (v závislosti od počtu přípojek). Také se objevují podněty na možnost využití dvousložkové ceny pro stanovené ceny v případě vody předané. Další problém souvisí s probíhajícími rekolaudacemi areálových vodovodů, kdy se mění na vodovody pro veřejnou potřebu, a tedy musí plnit příslušné legislativní požadavky. Předseda Výboru požádal zástupce MF, aby uvedenou problematiku předložil písemně v termínu do konce května 2018. Výbor VaK se jí bude věnovat na svém příštím zasedání. MZe v termínu do konce května 2018 předloží k oběma tématům své stanovisko včetně podkladu k uplatňování dvousložkové cen.

Předseda Výboru VaK dále požádal přítomné o zaslání námětů na případné změny v připravovaném cenovém výměru a požádal přítomné, aby uvedené návrhy a připomínky zaslali do konce května 2018.

Další jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací je plánováno na červen 2018. O termínu jednání budou jeho členové informováni v souladu s platným jednacím řádem.

Přílohy:

1. Prezenční listina

Zapsala: Ing. Želmíra Macková, MBA

Schválil: Ing. Aleš Kendík

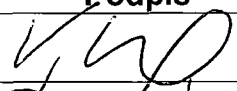
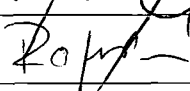
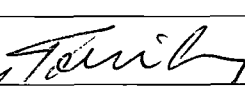
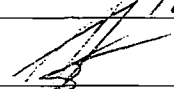
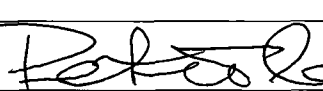
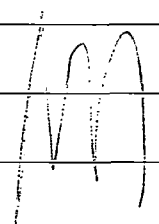
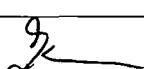
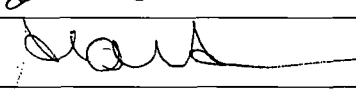
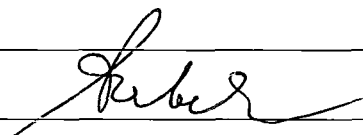

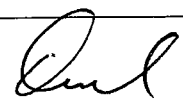
Originál zápisu je uložen u tajemníka Výboru VaK.

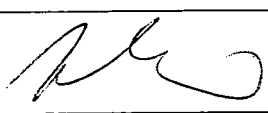
Prezenční listina

Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací

dne 28. března 2018 od 10,00 hod v místnosti č. 167

Organizace	Jméno	Podpis
MF	PHDr. Tomáš Vyhnánek	
	JUDr. Tamara Rapošová - náhradník	
MPO	Ing. Pavlína Kulhánková - člen	
	Mgr. Miloslava Tomikova - náhradník	
MŽP	Ing. Jan Kříž - člen	
	Ing. Evžen Zavadil - náhradník	
Úřad vlády ČR	Ing. Lubomír Petružela, CSc. - člen	
	JUDr. Ing. Petr Petržílek, Ph.D. - náhradník	
HK ČR	Mgr. Jan Mraček - člen	
	Ing. Pavel Válek - náhradník	
SMO ČR	Bc. Marek Sýkora - člen	
	Ing. Bc. Barbora Tomčalová - náhradník	
SMS ČR	Bc. Michal Špendlík - člen	
	Josef Zicha - náhradník	
ČMKOS	Pavel Růžička - člen	
	Ing. Martin Zdich - náhradník	
ASO	Ing. Josef Hart - člen	
	Josef Váňa - náhradník	
ERÚ	Ing. Vladimír Vlk - člen	
	Ing. René Neděla - náhradník	
ČSÚ	Ing. Jiří Hrbek - člen	
	Ing. Renata Vodičková - náhradník	

MZe	Ing. Aleš Kendík, náměstek ministra – předseda Výboru VaK	
MZe	Ing. Jiří Duda, ředitel odboru vodovodů a kanalizací – místopředseda Výboru VaK	

Organizace	Přizvaní odborníci a hosté:	Podpis
MZe	Ing. Želmíra Macková, MBA, vedoucí oddělení analytického a benchmarkingu	
MIF	TROJČEK	Trojč
MZe	Ing. Radek Hospodka, tajemník Výboru VaK	